

СУТНІСТЬ І МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ВИРІШЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОБЛЕМИ

*Лесік І. М., кандидат економічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

Серед багатьох проблем глобального характеру найбільш актуальною є продовольча проблема. Продовольча проблема, як і продовольча безпека є стратегічним завданням кожної країни світу.

У найбільш поширеному трактуванні продовольча безпека – це стійке до негативних внутрішніх та зовнішніх впливів забезпечення всіх верств населення країни продовольством у необхідній кількості, асортименті та якості [1, с. 146].

Продовольча безпека залежить від впливу різних факторів, і характеризується як кількісними, так і якісними показниками, серед яких: наявність власних ресурсів, використання альтернативних джерел отримання ресурсів, рівень їх споживання та ін. З огляду на це продовольча безпека визначається політичною, економічною та соціальною складовими [2].

Природа державної діяльності, у вирішенні продовольчої проблеми, має бути орієнтована на забезпечення суб'єктам бізнесу гарантій постійного дотримання можливості вступати між собою у ділові відносини.

Мотивація бізнесу, спрямованого на максимізацію прибутку, повинна відповідати адекватності методів управління підприємницькою діяльністю.

Проте підвищення прибутковості діяльності підприємств не завжди супроводжується дотриманням етичних норм ведення бізнесу. Досить часто при здійсненні підприємницької діяльності виникають конфлікти інтересів. Основними з яких виступають пріоритети у веденні бізнесу та етична поведінка [3].

Соціальна відповідальність – це відповідальність тих, хто приймає рішення, які пов'язані з життям і відносинами в суспільстві, перед тими, чиїх інтересів вони стосуються. Такі рішення приймаються органами влади та бізнесом, політичними партіями та профспілками, громадськими організаціями та кожною особою [4, с. 25].

В цьому контексті соціальна відповідальність має спільні цілі з проблемою забезпечення продовольчої безпеки: захист життя, здоров'я споживачів продукції та забезпечення достатнього рівня споживання харчових продуктів.

Сучасні виклики щодо продовольчої безпеки держави зумовлені зміною соціально-економічної ситуації, реформами в основних секторах національної економіки, невизначеністю політики держави щодо розвитку АПК в цілому та пріоритетності окремих його галузей, а також суперечливістю поглядів різних гілок влади на різних рівнях управління

щодо мети, форм і методів здійснення аграрної реформи. Крім того, сучасне інституціональне забезпечення є недосконалим в частині розв'язання проблем державного регулювання економічних відносин, формування ринкового середовища та його інфраструктури, дотримання цінового паритету, зменшення тиску монополізованих галузей на сільське господарство. В. Бойко і О. Козак вважають, що «в цілому це зводиться до розбалансованості всієї цілісної продовольчої системи країни – від регіонально-галузевих деформацій структури виробництва сільськогосподарської продукції (моноспеціалізація) до викривлення раціону споживання, який далекий від насичення окремими продуктами харчування» [5, с. 182].

Зберігається принципово значима особливість пострадянського суспільства з високою мірою вибірковості його громадян у відношенні до обов'язковості дотримання вимог інститутів. В умовах низької зрілості інституціонального середовища в суспільстві об'єктивно відтворюються умови для безвідповідальної з точки зору суспільства господарської поведінки підприємців і подальшого посилення нігілізму, що підриває дієвість інститутів як чинника і умови позитивного розвитку економіки і суспільства в цілому.

Об'єктивна реальність вимагає вирішення проблем соціальної відповідальності, пов'язаних з низкою чинників, зокрема євроінтеграційними процесами, що відбуваються в Україні, збільшенням прозорості українських кордонів для іноземного капіталу та виходом вітчизняних виробників на зовнішні ринки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бублик І. В. Продовольча безпека регіонів України / І. В. Бублик, С. П. Запотоцький // Національне господарство України: теорія та практика управління. – 2009. – С. 145-153.
2. Кваша С. М. Зовнішньоекономічна діяльність АПК України: стан, стратегія і тактика розвитку / С. М. Кваша. – К. : ЗАТ – НІЧЛАВА. – 2000. – 252 с.
3. Reidenbach R. E. Conceptual Model of Corporate Moral Development / R. E. Reidenbach, P. A. Robin // Journal of Business Ethics, April. – 1991. – P. 30-37.
4. Тавер Е. И. Социальный менеджмент: субъекты, объекты и критерии социальной ответственности / Е. И. Тавер // Век качества. – 2012. – № 4. – С. 25–27.
5. Зінченко А. Г. Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспективи розвитку / А. Г. Зінченко, М. А. Саприкіна. – К. : Фарбований лист, 2010 – 56 с.
6. Бойко В. І. Про деякі аспекти продовольчої безпеки і світові тенденції вирішення проблем / В. І. Бойко, О. А. Козак // Збір. матер. Всеукр. конгресу вчених економістів-аграрників. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2011. – С. 161-184.